

Mezi publikacemi, které byly v Sovětském svazu vydány k padesátému výročí Říjnové revoluce, zaujímá svým rozsahem a významem jedno z čelných míst dvousvazková práce kolektivu ukrajinských vědců a pedagogů - Dějiny státu a práva Ukrajinské SSR (sv.I. 1917 - 1937, sv.II. 1937 - 1967).^{x)}

Jde - i když to není tak označeno - fakticky o druhé, částečně přepracované a rozšířené vydání stejnojmenného díla, které vyšlo v r.1961, a o něm jsme referovali v předminulém čísle Právněhistorických studií. Oproti tomuto vydání se původní třináctičlenný autorský kolektiv rozrostl na sedmáct autorů. Vedle vědeckých pracovníků Akademie věd Ukrajinské republiky a vysokoškolských učitelů z Kijeva a Charkova byli do práce nově zapojeni např. i učitelé právnické fakulty v Oděse. Na druhé straně však již mezi autoři nejsou uvedeni učitelé kijevské právnické fakulty. Změnilo se i složení redakčního kolegia.

Periodizace zůstává v podstatě nezměněna. Dvě období (a to první a poslední) byla však rozšířena. Výklad prvního období (Velká Říjnová socialistická revoluce a vznik ukrajinského státu a práva) nezačíná jako v prvním vydání až II. Všeruským sjezdem sovětů, tj. říjnem 1917, ale zahrnuje též vývoj od února do října 1917. S tímto rozšířením je třeba naprosto souhlasit, neboť bez pochopení vývoje v tomto období nelze dobře pochopit ani události, k nimž došlo v říjnu 1917 a po něm. Období mezi únorem a říjnem 1917 není v dosavadní literatuře stále ještě doceněno, ačkoliv zde již začíná onen proces rozpadu základů staré společnosti a vytváření zárodků sovětského zřízení, proces, na nějž se v říjnu vlastně navazuje. Kontinuita (i v oblasti vývoje státu a práva) je tu větší, než jak se to dosud podávalo.

Druhé rozšíření se týká posledního období a souvisí s tím, že autoři dovádějí výklad až do současnosti. Období "rozvinuté výstavby komunismu" (v prvním vydání léta 1959 a 1960) zahrnuje nyní již devět let (1959-1967). Počet stránek, které byly tomuto období věnovány, vzrostl z 26 na 161.

Pokud se týče obsahové stránky, je řada partií převzata z prvního vydání. Některá místa jsou však podstatně přepracována a na základě nově získaných poznatků doplněna. Tak např. (M.O. Skripnik, který se v r.1923 účastnil jako ukrajinský zástupce prací na přípravě první ústavy SSSR, byl dosud považován za jednoho ze zastánců konfедераčního

^{x)} Istorija deržavi i prava Ukrajinškoj SSR, tom I.1917 - 1937 rr., str.673; tom II. 1937-1967 rr., str.427. Vydavništvo "Naukova Dumka". Kijiv 1967. Redakční kolegium: B. M. Babič (odpovědný redaktor), akademik V.M. Koreckij, A.P. Taranov, V.M. Terleckij. Autorský kolektiv: doktoři a kandidáti věd B.M. Babič, R.V. Beršeda, V.E. Bražnikov, F. G. Burčak, S.L. Fuks, I.O. Grekov, L.E. Kizja, P.P. Michajlenko, V.V. Mriga, R.S. Pavlovskij, L.L. Potarikina, A.I. Procevsckij, A.J. Rogošin, I.P. Safronova, O.D.Solovjov, A.P. Taranov, V.M. Terleckij.

řešení a v této souvislosti vždy ostře kritizován. V prvním svazku recenzovaného díla se však citují archivní dokumenty (str. 369), z nichž jasně plyne, že M.O. Skripnik byl proti tomu, aby Sovětský svaz byl uspořádán s hlediska své struktury jako konfederace.

V práci by měla být dle mého názoru věnována větší pozornost vývoji sovětské právní vědy na Ukrajině.

Karel Malý st.